

Литвин І. В., Шевчук К. С.
Національний університет "Львівська політехніка"

ВЕНЧУРНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРЕДІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

<https://doi.org/>

© Литвин І. В., Шевчук К. С., 2022

Проаналізовано сучасний стан та особливості розвитку венчурного підприємництва, досліджено структуру активів венчурних фондів в Україні. У статті виявлено етапи становлення та зародження венчурного бізнесу в Україні, проаналізовано відмінності функціонування венчурного бізнесу нашої країни від інших розвинених країн, визначено шляхи подальшого розвитку венчурної індустрії.

Ключові слова: венчурний бізнес, венчурні капіталовкладення, венчурні фонди, інститути спільного інвестування.

Постановка проблеми

Перехід національної економіки до інноваційного типу розвитку потребує докладення зусиль від усіх секторів економіки країни, зокрема й державного у напрямі формування сприятливого клімату та бізнес-середовища з метою розвитку венчурного та стартап-підприємництва. Україні необхідно вивчити досвід передових країн світу, де вже створені відповідні умови розвитку венчурного бізнесу, адаптувати його відповідно до своїх особливостей функціонування. Ось чому актуальним є вивчення тенденцій та передісторії формування вітчизняної індустрії венчурного бізнесу. Особливості формування місцевого венчурного та стартап-підприємництва повинні бути покладені в основу розроблення стратегічних планів майбутнього відродження та повоєнної відбудови країни за посередництва держави та з урахуванням передового досвіду країн, що швидко розвиваються, зокрема завдяки побудові ефективних національних інноваційних систем.

Актуальність дослідження

Сьогодні, коли Україна переживає важкий час, виникає необхідність розроблення нових підходів, нових вимог до національної інноваційної політики, що обумовлене тим, щоб поєднати реформування внутрішніх процесів та оптимізування економічної системи держави, враховуючи різкі та швидкі глобальні трансформаційні процеси.

Оскільки сучасні ринки функціонують і розвиваються завдяки нововведенням, а інноваційне прискорення є основою їхнього стійкого розвитку, то наша держава повинна щонайшвидше вирішити ці проблеми і визначити шляхи реалізації інноваційної політики з урахуванням реальних умов [4]. Венчурний бізнес значною мірою сприяє інноваційному розвитку економіки, її перебудові та формуванні перспективних технологічних галузей країни.

Формулювання мети та завдань статті

Метою статті є аналізування особливостей формування венчурного бізнесу України, чинників та перешкод на шляху його розвитку, визначення шляхів подальшого розвитку місцевої венчурної індустрії.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій

Питаннями венчурного капіталовкладення в Україні, функціонування механізму венчурного бізнесу, аналізування сучасного стану венчурних фондів в Україні присвячували свої наукові праці Михальченко Г. Г., Черняєва О. В., Кисіль В. Л., Садловський Р. В., Заморока Ю. В., Гарбар В. А., Мацук З. А., Діденко Л. В., Ватоян А. М., Єршомін М. А., Носов Є. А. [1–3] та інші. Але зміни в законодавстві, в економіці країни потребують постійного моніторингу проблематики функціонування венчурного бізнесу. Значну увагу проблемам законодавчого забезпечення процесів венчурного фінансування, а також виявленню особливостей діяльності венчурних фондів у сучасних умовах приділяли фахівці Інституту економіки промисловості НАН України: А. І. Землянкін, Г. О. Ільїна, І. М. Кочешкова, Н. В. Трушкіна [4–5]. Проте, незважаючи на чималу кількість наукових праць, питання розкриття теоретичних основ функціонування венчурних фондів як інститутів спільного інвестування (СІ) та перспектив їхнього розвитку в інноваційній екосистемі нашої держави залишається відкритим. Зокрема, необхідним є виокремлення основних причин стриманої діяльності цих інститутів у сфері інновацій та шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу

Без державної підтримки та стимулювання інновацій, розроблення інструментів розвитку нововведень неможливий розвиток конкурентної вітчизняної промисловості. За кордоном, у США та Європі, задля провадження нових технологій у виробництво активно використовуються різноманітні механізми фінансування підприємницьких проєктів. Так, наприклад, світові лідери комп'ютерної галузі – компанії Microsoft, Apple, Intel – зайняли своє сьогоднішнє положення багато в чому завдяки венчурним інвестиціям на ранніх стадіях свого розвитку. Венчурний бізнес – сфера підприємницької діяльності, пов'язана з реалізацією ризикових проєктів, ризикових інвестицій головним чином у сфері науково-технічних новинок. Фінансування беруть на себе банки, інвестиційні компанії, спеціалізовані венчурні фірми або юридично самостійні організації, зазвичай у формі товариств з обмеженою відповідальністю. Галузева належність проєктів технічних новинок, що пропонуються авторами, ролі не відіграє. Цей вид бізнесу пов'язаний з великим ризиком, тому його часто називають ризиковим [3].

Венчурний бізнес США сформувався як галузь підприємництва саме в період бурхливого розвитку мікроелектроніки й комп'ютерних технологій і дав потужний імпульс для успішного розвитку цих напрямків. Відкриття та діяльність малих венчурних підприємств у США стало не лише фактором поштовху науково-технічного розвитку, а в 80-х роках ХХ століття перетворилося на інструмент виявлення, створення й ефективного відбору інновацій. У США інвестування перспективної компанії здійснюється в два етапи. На початкових етапах і в період зміцнення на ринку її підтримує венчурний капітал, а в момент виходу цінних паперів фірми на відкритий ринок включається капітал фондів прямого інвестування. Основний обсяг капіталу фондів утворюється внесками державних і приватних пенсійних фондів США. Крім пенсійних фондів, активну участь у венчурних фондах беруть комерційні й інвестиційні банки, страхові компанії, державні та благодійні фонди, корпорації, приватні особи. Індивідуальний сектор венчурного бізнесу представляють приватні інвестори, так звані “бізнес-ангели” [5].

Одним із нових та перспективних методів фінансування інноваційної діяльності є венчурне фінансування. Таке фінансування може здійснюватися на усіх стадіях життєвого циклу виробництва продукту. Як відомо, венчурне інвестування передбачає вкладення коштів саме у малі або середні та новостворені підприємства. Розвиток механізмів венчурного інвестування має свої переваги: можливість венчурного інвестора управляти діяльністю та приймати ключові рішення щодо розвитку підприємства-реципієнта з метою збільшення ринкової вартості такого підприємства; створення нових робочих місць на підприємствах, що виступають об'єктом вкладення венчурних капіталістів; розвиток інновацій та новітніх технологій. Негативними особливостями такого фінансування для венчурних інвесторів, зазвичай, виступають: ризик при вкладенні фінансових ресурсів у діяльність

венчурних підприємств; відсутність впевненості, гарантії в поверненні вкладених коштів та отриманні прибутків, оскільки будь-яка гарантія в цьому бізнесі відсутня; ризик зменшення попиту на товари чи послуги підприємства; ризик зриву запланованих цілей. Своєю чергою, негативними особливостями венчурного фінансування для підприємств-реципієнтів є повна або часткова відстороненість від управління підприємством та розподілу його прибутків.

Ризики венчурного інвестування зумовлені самою специфікою об'єкта вкладення, оскільки інноваційна новизна продукту чи технології несе у собі різний рівень невизначеності, а отже – ризики інвестиційної діяльності. Незважаючи на специфіку венчурного інвестування, венчурний капітал був і залишається чи не єдиним джерелом істотної підтримки та швидкого розвитку інноваційних фірм.

Венчурні інвестиційні фонди, які працюють у багатьох країнах світу, інвестують накопичені кошти в особливо ризиковані проекти. Зазвичай вони здійснюють інвестиції в компанії, які займаються впровадженням новітніх наукових розробок та діють в інноваційній сфері [4]. Під венчурним бізнесом розуміють вид бізнесу, орієнтований на практичне використання технічних новинок, результатів наукових досягнень, ноу-хау, ще не випробуваних на практиці. За своєю суттю венчурний капітал виступає посередником між потенційним інвестором та підприємством, яке потребує стартового капіталу чи інвестицій для реалізації інноваційного проекту, шляхом створення венчурних фірм [4].

У нашій країні основними джерелами фінансування інноваційної діяльності є кошти державного бюджету, кошти місцевих бюджетів, власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ, власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності, кошти будь-яких фізичних чи юридичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством України.

В Україні венчурні фонди створені як інститути спільного інвестування та їхній розвиток має передісторію. Розвиток венчурних фондів в Україні можна поділити на два етапи відповідно до їхньої появи. Перший етап охоплює 1992–2001 рр. і характеризується створенням та функціонуванням венчурних фондів за рахунок іноземних інвестицій [4, 6, 7]. З 1994 року у нашій державі існували інвестиційні фонди та компанії, чия діяльність регулювалась Положенням “Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії”, затвердженим указом Президента України. На той час інвестиційні та взаємні фонди створювалися спеціально з метою забезпечення процесів масової приватизації. Серед них можна назвати Western NIS Enterprise Fund (150 млн дол., виділених урядом США для освоєння в харчовій промисловості, сільському господарстві, виробництві будівельних матеріалів, фінансовому секторі України), Sigma Blayzer (капітал 100 млн дол.), фонд прямих інвестицій “Україна” (капітал 22,5 млн дол., більша частина якого була внесена ЄБРР, МФК, Greditanstalt Investment Bank AG, Commercial Capital, Банком Бостона та приватними інвесторами).

Другий етап розпочався в 2001 р. і триває донині. Згідно зі ст. 7 Закону України “Про інститути спільного інвестування”, що вступив у дію з 01.01.2014 року, венчурним фондом є недиверсифікований інститут спільного інвестування закритого типу, який здійснює винятково приватне (закрите, тобто шляхом пропозиції цінних паперів заздалегідь визначеному колу осіб) розміщення цінних паперів інституту спільного інвестування серед юридичних та фізичних осіб [1]. Крім пенсійних фондів, активну участь у венчурних фондах приймають комерційні й інвестиційні банки, страхові компанії, державні та благодійні фонди, корпорації, приватні особи. У Європі, на відміну від США, поділу на венчурні фонди й фонди прямих інвестицій не існує [2, 3, 4, 6].

Тривала економічна криза в Україні, стагнація національного фондового ринку, впровадження законодавчих та податкових змін у сферу інститутів спільного інвестування разом із суспільно-політичною та військовою турбулентністю в країні, посилення тиску на бізнес із боку уряду негативно вплинули на діяльність інститутів спільного інвестування та результати їхньої діяльності. В Україні продовжується згорання діяльності професійних учасників ІСІ.

Відповідно до звіту Української асоціації інвестиційного бізнесу в 2021 році кількість компаній з управління активами зросла до 313 (табл. 1). З урахуванням фондів, які закрилися протягом кварталу, станом на кінець 2021 р. загальна кількість зареєстрованих інститутів спільного інвестування (ІСІ) збільшилася до 1624. Кількість ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів (сформованих), зростала третій квартал поспіль, тож концентрація на ринку управління активами ІСІ продовжувала збільшуватися [7].

Таблиця 1

Динаміка кількості КУА та ІСІ протягом 2016–2021 рр.

Показники	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Кількість визнаних ІСІ	1134	1167	1228	1326	1478	1624
Кількість КУА	295	296	296	293	303	313

В Україні дещо неоднозначне розуміння венчурного бізнесу. Венчурні фонди повинні працювати як фонди прямого інвестування і виходити за межі інститутів спільного інвестування. Саме тому фонди, що інвестують в інновації, повинні підпорядковуватися окремому законодавству про фонди прямого інвестування. У Законі України “Про інститути спільного інвестування” не зазнали суттєвих змін основні поняття, вимоги до створення і функціонування венчурних фондів.

У табл. 2 наведена структура активів венчурних ІСІ у 2017 р. та 2020 р. [7].

Таблиця 2

Структура активів у портфелі венчурних інвестицій у 2017 та 2020 рр.

Типи активів	Відсоткове співвідношення активів у портфелі венчурних інвестицій	
	Станом на 30.06.2017 р.	Станом на 30.06.2020 р.
Інші активи	65,03	55,03
Нерухомість	2,60	2,60
Грошові кошти та банківські депозити	2,46	2,46
Банківські метали	–	0,01
ОВДП	–	0,001
Облігації місцевих позик	–	0,002
Цінні папери, серед них:	29,91	34,9
Акції	11,38	11,38
Облігації підприємств	7,07	7,07
Ощадні сертифікати	0,46	0,46
Векселі	10,9	15,90
Заставні	–	0,08
Інші ЦП	–	0,01

Структура активів у портфелі венчурних інвестицій за досліджуваний період змінилась: цінні папери у структурі венчурних ІСІ зросли з 29,91 % до 34,9 %, в основному за рахунок збільшення питомої ваги векселів, що доводить про небезпечність венчурних ІСІ ризикувати, а інвестувати у боргові цінні папери із фіксованими доходами.

На думку фахівців, Україні зовсім не обов’язково повторювати шлях розвитку венчурного підприємництва впродовж 20–25 років, через який пройшла Західна Європа. Використовуючи накопичений міжнародний досвід, приклади розвитку венчурного бізнесу в Західній Європі і США, та ефективно впроваджуючи необхідні реформи, Україна цілком могла б сформувати ринок венчурно-

го підприємництва вже через 10 років. Наприклад, Фінляндія в свій час досягнула визначних успіхів у розвитку венчурного бізнесу та високих технологій лише за 10 років, а Ізраїль – за 15 років [8–10]. Також для подальшого розвитку венчурних фондів потрібна підтримка з боку держави, бо саме вона повинна бути зацікавлена, щоб венчурний бізнес запрацював на повну потужність. Участь уряду у венчурному інвестуванні має велике значення, оскільки така участь демонструє комерційним інвесторам, що держава готова та здатна розділяти ризик разом з ними. Разом із цим, уряд демонструє розуміння державою необхідності збереження національних приватних капіталів на ринку своєї країни та стимулює залучення в реальний сектор економіки коштів пенсійних фондів і страхових компаній. В останньому питанні, уряд також може спиратися на міжнародний досвід європейських країн. Наприклад, у Фінляндії був створений повністю підпорядкований державі фонд для прямого інвестування в невеликі компанії [2, 3]. У Бельгії інвестиційна компанія Фландрія, створена у 1980 р., з'явилася шляхом реалізації концепції фінансованого урядом венчурного фонду. Розроблена цим фондом стратегія придбання пакетів акцій технологічно-орієнтованих компаній виявилася привабливою й результативною [8–10].

Також одним із шляхів розвитку венчурного бізнесу є створення можливостей структурування угоди, які обмежували б ризики фонду. Мова йде про інструменти власності з властивостями опціону – конвертовані привілейовані акції та конвертовані облигації. Що стосується звичайних привілейованих акцій, присутніх в українському законодавстві, то, по-перше, вони не дають права на участь в управлінні, по-друге, вони можуть становити лише 10 % статутного фонду, що може виявитися далеко не достатнім для венчурного проекту.

Отже, досі немає законодавства, яке сприятиме розвитку венчурного бізнесу в Україні. Також в українському законодавстві існує заборона для пенсійних фондів і страхових компаній на інвестування до венчурних фондів. Це істотно скорочує потенційну інвестиційну базу для венчурних інвестицій. Бурхливий розвиток венчурних фондів у США розпочався саме після того, як пенсійним фондам було дозволено інвестувати до 10 % своїх активів у венчурні проекти. По суті, джерелами фінансування венчурних фондів в Україні сьогодні можуть стати або вільні кошти українських фінансово-промислових груп, або кошти закордонних інвесторів. Про масштабну присутність останніх говорити рано, тому що ні репутація української венчурної індустрії, ні українське бізнес-середовище в цілому недостатньо привабливі для них [8, с. 20; 10].

Також варто зазначити, що 24 лютого 2022 року почалось повномасштабне вторгнення росії в Україну. На жаль, це негативно відобразилось на економіці, бізнесі та інших сферах діяльності не лише України, а й інших країн світу. Ще від початку листопада, як тільки з'явилися дані розвідки про можливий наступ, активність інвестицій до України впала, оскільки багато хто розумів можливі наслідки. Але війна – це ще й справжня перевірка на надійність всіх систем. Війна змусила переоцінити ставлення до інвестування, переглянути та диверсифікувати інструменти інвестицій, одні з яких підтвердили свою надійність, інші виявилися недооціненими або взагалі не спрацювали.

Технологічна індустрія України краще за інших переживає кризу через повномасштабну війну, а засновники бережливо ставляться до інвестицій. Видання TechCrunch [опублікувало](#) матеріал, в якому Олександр Ярошенко з українського стартапу [Headway](#) назвав шість причин інвестувати в українські стартапи. Український ІТ-сектор за ці місяці війни показав безпрецедентну стійкість, гнучкість та здатність протистояти будь-яким умовам. Заздалегідь підготувавши плани надзвичайних ситуацій, багато технологічних компаній швидко перемістили свої команди в безпечні місця у перші дні війни або навіть до початку бойових дій. Зараз багато компаній розподілили свої команди між офісами на Заході України та за кордоном, щоб забезпечити безперебійну роботу. Вони мінімізували ризик, зберігаючи дисципліну та доступ до кадрового резерву.

Згідно з опитуванням [DOU](#), майже 90 % ІТ-спеціалістів не помітили жодних змін у своїй роботі чи навантаженні з початку війни. Це свідчить про те, що українські ІТ-компанії мають надійні фінансові резерви. Що ще важливіше, – вони продовжують наймати талановитих фахівців як для підтримки свого бізнесу, так і для підтримки економіки. ІТ-сектор є третім за величиною щодо за-

лучення іноземної валюти в економіку країни, що робить цей сектор життєво важливим для економічної стабільності всієї країни.

Оскільки розвиток ІТ-сектору є невід'ємною частиною підтримки ВВП країни, уряд повністю підтримує його. Наприклад, під час війни безпечні регіони на заході України перетворилися на нові хаби для ІТ-компаній [11]. Україна є одним із найпопулярніших центрів розвитку ІТ. Саме тут EPAM, Luxoft та інші гіганти аутсорсингу зібрали значну кількість інженерів-програмістів, бізнес-аналітиків та інших технічних спеціалістів. За останні 10 років кількість ІТ-спеціалістів також неухильно збільшується. Наприклад, у першому півріччі 2021 року 50 найбільших українських ІТ-компаній збільшили штат на 10 000 професіоналів. Україна також є домом для технологічних стартапів, які лідирують у своїх секторах: Jiji, Taimi, Reface, MacPaw, Headway та інші [11].

Українці хочуть повернутися додому, і деякі вже це зробили. Із майже 7 мільйонів українців, які перетнули кордон з початку війни, 2 мільйони повернулися. Ці люди демонструють, що готові наполегливо працювати для відновлення країни.

Треба також враховувати те, що цивілізовані країни світу економічно підтримують Україну, забезпечуючи необхідну ресурсну базу для економічного відновлення. Поєднавши це з українцями, які готові зробити все можливе, щоб жити краще у своїй країні, відкриваються перспективи для післявоєнного розвитку. Сьогоднішні стартапи стануть фундаментом для нового циклу технологічних компаній, які додадуть значну вартість українській економіці.

Згідно з дослідженнями *Doing Business*, до військової агресії Україна була однією з найкращих країн для ведення технологічного бізнесу завдяки сприятливому економічному режиму оподаткування для ІТ-компаній та низькій вартості життя. Маючи потужну освітню інфраструктуру для вивчення технологій, математики, фінансів та економіки, підвищений попит на ІТ-спеціалістів багато великих компаній відкривали власні освітні центри та організовували стажування співробітників в Україні.

Україна тривалий час була аутсайдером у Європі, їй не вистачало доступу до капіталу, необхідного, щоб бути нарівні з більш розвинутими сусідами. Як наслідок, низка технологічних компаній із завантаженням швидко зростала без зовнішнього капіталу. Це допомогло засновникам стати дисциплінованими при розподілі коштів або масштабуванні операцій для своїх клієнтів в інших країнах. Це також дає потужні можливості, які можна прискорити за рахунок інвестицій.

Нинішній приплив міжнародних інвестицій, сприятливий режим оподаткування та потужна підтримка талантів у поєднанні з бажанням українців повернутися на батьківщину роблять українські компанії бажаними інвестиційними цілями [11].

Висновки

Отже, базуючись на проведеному аналізі ситуації, можна зазначити, що венчурний бізнес в Україні перебуває на початковій стадії розвитку, і його роль у фінансовій системі незначна.

Для розвитку вітчизняної венчурної індустрії необхідно [8–10]:

- створити національну інноваційну систему, яка б підтримувала венчурний бізнес та сприяла його розвитку;
- розробити систему страхування ризику інвестицій в інновації;
- законодавчо забезпечити функціонування венчурного бізнесу;
- надати більше податкових стимулів для фінансування в інноваційні проекти;
- стимулювати взаємодію наукових організацій із підприємствами та потенційними інвесторами;
- розробити і впровадити багаторівневу систему підготовки та перепідготовки спеціалістів для роботи в сфері інноваційної діяльності;
- забезпечити розвиток міжнародного співробітництва у сфері інноваційної діяльності шляхом участі в розробці “Концепції міждержавної інноваційної політики”, організуванні та

проведенні конференцій з інноваційної тематики, обміну інформацією, трансферу і тиражуванню інноваційних проєктів;

– розробити та реалізувати заходи щодо створення і розвитку інноваційних інститутів, таких як технопарки, інноваційні агентства і центри, інноваційні інкубатори, активізації взаємодії науки і виробництва, підвищити якість розробок інвестиційних та інноваційних проєктів, залучати в регіони інвестиції завдяки створенню ринку інноваційних проєктів.

Виконання перерахованих вище умов вимагає часу та зусиль як з боку законодавців і уряду, так і всіх стейкхолдерів венчурної індустрії. Перспективним в Україні є наявність галузей, що володіють далеко не вичерпаним потенціалом зростання, а отже – проєктів, які потребують фінансування і є потенційно привабливими для венчурних інвесторів.

Перспективи подальших досліджень

Підтримка держави залишається необхідною, хоча варіюється в залежності від умов і особливостей економік країн. Держава не тільки створює сприятливе правове середовище, але й бере безпосередню участь у різних схемах змішаного державно-приватного фінансування розвитку венчурного бізнесу, діючи на рівних умовах із приватними інвесторами та визнаючи ризики. Використання подібних механізмів для переходу на інноваційний тип розвитку є необхідним для розвитку венчурної індустрії та зростання економіки України. Ці та інші питання формують перспективи подальших досліджень авторів у цьому напрямі.

Список літератури

1. Закон України “Про інститути спільного інвестування” від 05.07.2012 № 5080-VI. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
2. Долгова Л. І. Проблеми та шляхи розвитку венчурного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс]. – URL: www.kneu.kiev.ua/data/.../3-rkeowgj.doc.
3. Кисіль В. Л., Садловський Р. В. Венчурний бізнес в Україні, його стан та характерні риси. [Електронний ресурс]. – URL: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65283.doc.htm.
4. Михальченко Г. Г., Черняєва О. В. Механізм функціонування венчурного бізнесу в Україні // *Економічний простір*. № 18. 2008. С. 118–125.
5. Офіційний сайт Національної асоціації венчурного капіталу США. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.nvca.org>.
6. Стариченко О. Особливості та можливості венчурних інвестиційних фондів в Україні. Фінансовий ринок України. 2012. № 5.
7. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.uaib.com.ua>.
8. Особливості венчурного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс]. – URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_04/05.pdf. – Назва з екрану.
9. Проблеми та шляхи розвитку венчурного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс]. – URL: www.kneu.kiev.ua/data/.
10. Романішин О. Перспективи розвитку венчурних фондів в Україні як джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств. *Наука молода*. 2004. № 2. С. 25–31.
11. Венчурний бізнес в умовах війни. [Електронний ресурс]. – URL: <https://ain.capital/>.

References

1. Law of Ukraine On Joint Investment Institutions of July 5, 2012 No. 5080-VI. [Electronic resource]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
2. Dolgova L. I. Problems and ways of development of venture business in Ukraine. [Electronic resource]. – URL: www.kneu.kiev.ua/data/.../3-rkeowgj.doc.
3. Kisil V. L., Sadlovskiy R. V. Venture business in Ukraine, its state and characteristics. [Electronic resource]. – URL: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65283.doc.htm.
4. Mikhalchenko H. G., Chernyaeva O. V. (2008). Mechanism of operation of venture business in Ukraine. *Economic space*. No. 18. P. 118–125.

5. Official website of the National Venture Capital Association of the USA. [Electronic resource]. – URL: <http://www.nvca.org>.
6. Starychenko O. Peculiarities and possibilities of venture investment funds in Ukraine. *Financial market of Ukraine*. 2012. No. 5.
7. Official website of the Ukrainian Association of Investment Business. [Electronic resource]. – URL: <http://www.uaib.com.ua>.
8. Peculiarities of venture business in Ukraine. [Electronic resource]. – URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_04/05.pdf. – Name from the screen.
9. Problems and ways of development of venture business in Ukraine. [Electronic resource]. – URL: www.kneu.kiev.ua/data/.
10. Romanyshyn O. (2004). Prospects for the development of venture funds in Ukraine as a source of financing for the innovative activities of enterprises. *Nauka moloda*. No. 2. P. 25–31.
11. Business in Ukraine in the war. [Electronic resource]. – URL: <https://ain.capital/>.

Iryna Lytvyn, Kateryna Shevchuk
Lviv Polytechnic National University

VENTURE BUSINESS IN UKRAINE: CURRENT STATE AND BACKGROUND OF DEVELOPMENT

© Lytvyn I. V., Shevchuk K. S., 2022

The current state of development of venture entrepreneurship was analyzed, the structure of assets of venture funds in Ukraine was investigated. The article highlights the stages of formation and birth of venture business in Ukraine, analyzes the differences between the functioning of venture business in our country and other developed countries, and determines the ways of further development of the venture industry.

The article analyzes the advantages and disadvantages of venture capital investment for venture capital market participants. The main sources of funding for innovative developments in Ukraine have been identified.

The stages of initiation and development of venture investment mechanisms in Ukraine through joint venture investment institutes are analyzed. The dynamics of the number of asset pooling companies and joint investment institutes and the structure of assets of venture capital investment institutes were studied.

The authors investigate the problems of local venture business development in the pre-war period. Peculiarities of Ukrainian investment legislation are studied, and special attention is paid to the lack of specific legislation to stimulate the activity of venture capital institutes of joint investment.

The article proposes to pay special attention to the role of the state and local authorities in the formation of a favorable climate and ecosystem for start-up entrepreneurship. Among the measures that need to be taken to preserve the local venture and startup industry in wartime, it is proposed to develop a legal framework to stimulate the functioning of venture business, a system of tax incentives to keep local startups in the local ecosystem, to form a multi-level system of training specialists for the innovation sphere, promote support from the international community of the local innovation sphere to support the competitiveness of the local market of innovation projects.

Keywords: venture business, venture capital investments, venture funds, joint investment institutes.